

Sveriges regering
Sveriges riksdag
Europeiska kommissionen
Europaparlamentet

2022-03-25

Europaforum Norra Sveriges synpunkter på EU-kommissionens förslag till reviderad förordning om markanvändning, förändrad markanvändning och skogsbruk (LULUCF)

Europaforum Norra Sverige (EFNS) är ett nätverk för politiker på lokal och regional nivå från Norrbotten, Västerbotten, Jämtland Härjedalen och Västernorrland. EFNS är en mötesplats och kunskapsarena där EU:s politik analyseras och diskuteras i de avseenden där den berör norra Sverige. EFNS bevakar Europafrågor för att påverka EU:s lagstiftning, EU:s strategier och handlingsprogram samt EU:s budget. Syftet med EFNS är att tillvara ta norra Sveriges intressen både på den europeiska arenan och i förhållanden till den nationella nivån i frågor med ett tydligt europeiskt perspektiv.

EFNS står bakom EU:s mål att bli klimatneutralt till 2050 och inser att det behövs kraftfulla åtgärder för att detta ska kunna uppnås. EFNS stöder ett åtagande på hög nivå inom ramen för LULUCF som vi ser som ett nödvändigt verktyg för minskad klimatpåverkan. EFNS vill härmed bidra med våra ståndpunkter på förslaget:

- Felaktiga slutsatser om skogsavverkning får inte forma EU:s klimat- och energipolitik
- Svenskt skogsbruk visar att det går att öka inbindningen av koldioxid i skogen genom ett aktivt skogsbruk
- Substitutionseffekten av produkter från skog och mark får inte nonchaleras
- Kolinlagring i biomassan är ett komplement i arbetet med utsläppsminskningar men kan inte helt kompensera för utsläpp av fossilt kol
- Det föreslagna ökade kolsänkemålet riskerar kraftigt minskad avverkning, ett bromsat klimatarbete och en bromsad utveckling av skoglig bioekonomi
- Import av råvaror med osäkert ursprung måste undvikas
- En gemensam marksektor riskerar fortsatt stora utsläpp från jordbruket
- Övervakning och rapportering bör inte utvidgas till andra politikområden

Felaktiga resultat om skogsavverkning får inte forma EU:s klimat- och energipolitik

I juli 2020 publicerades i tidskriften Nature mycket överraskande och uppmärksammade resultat om en drastisk ökning av avverkade arealer och volymer i Finland och Sverige (Checcherini et al. 2020). Många forskare ifrågasatte tidigt resultaten och i en helt nypublicerad studie ([Breidenbach et al. 2022](#)) visas nu att slutsatserna är felaktiga - det är inte avverkningarna som har ökat dramatiskt efter 2015 utan skogskartornas förmåga att upptäcka avverkningar.

Desvärre förefaller Nature-artikeln ligga till grund för många initiativ kopplade till skog inom ramen för klimatpaketet Fit for 55, vilket riskerar att orsaka stora negativa konsekvenser för det svenska skogsbruket och i förlängningen för ett effektivt klimatarbete. EFNS understryker vikten av att förhålla sig till korrekta forskningsresultat i klimatarbetet och kräver att hänvisningar till de felaktiga resultaten i Nature-artikeln upphör och tas bort.

Svenskt skogsbruk visar att det går att öka inbindningen av koldioxid genom ett aktivt skogsbruk
EU-kommissionen utgår från förutsättningen att kolupptagen i EU minskar. Det stämmer kanske för EU som helhet, men inte för Sverige som land. Sverige har på hundra år med aktivt skogsbruk fördubblat inbindningen av koldioxid i de svenska skogarna. Detta är väl dokumenterat av den svenska riksskogstaxeringen. Maximal klimateffekt uppstår när skog växer och är välmående så att råvaran kan användas för substitution av fossila råvaror och binda koldioxid i träprodukter. Samtidigt bidrar kvarstående skog och resilienta skogsekosystem till möjligheten att öka kolförrådet i skogen. Ur klimatsynpunkt är det därför bra att öka tillväxten av skog på produktiv skogsmark i norra Sverige, vilket även den nypublicerade studien ["Sustainable boreal forest management – challenges and opportunities for climate change mitigation"](#) (Högberg et al. 2021) ger stöd för. EFNS betonar att det är det aktiva förvaltandet och brukandet av skogen som lett till ökad kolbindning då skogsägare gärna vill se sina tillgångar öka, inte minska.

Kolinlagring i biomassan kan vara ett komplement i arbetet med utsläppsminskningar, men kan inte helt kompensera för utsläpp av fossilt kol

Utsläpp av fossilt kol till atmosfären utgör det största hotet mot vårt klimat. Att lagra kol i mark och vegetation kan inte helt kompensera för det enorma behovet av att komma till rätta med de fossila växthusgasutsläppen.

Dock är det viktigt att skogen fortsätter att binda kol, vilket den gör när den växer. Kolbindning i växande skog i det boreala ekosystemet är sannolikt det mest kostnadseffektiva sättet att binda kol från atmosfären. Maximal klimatnytta uppnås när avverkningsvolymerna ligger nära tillväxten i skogen. Jämfört med fossila lager är kollagren i biomassa däremot tillfälliga eftersom skog ständigt hotas av bränder, stormar, insekts och svampangrepp, vilket innebär att skogen i ett ögonblick kan förlora sin funktion som kollager. Därför kan lagring av kol i biomassa enbart ses som ett komplement.

Substitutionseffekten av produkter från skog och mark får inte nonchaleras

EFNS motsätter sig starkt att EU-kommissionens förslag till reviderad LULUCF-förordning främst inriktas på skogen som kolsänka och att man inte beaktar deras roll när det gäller att tillhandahålla hållbara förnybara råvaror för att ersätta fossila alternativ. Detta innebär att man inte tar hänsyn till skogsbrukssektorns fulla potential när det gäller att begränsa klimatförändringarna och utveckla den lokala och regionala bioekonomin. Bindningen av kol genom långlivade produkter från skogen är stor, vilket framgår av Svenska Naturvårdsverkets redovisning av svenska upptag och utsläpp i LULUCF-redovisningen. Det som inte ingår i redovisningen är den substitutionseffekt som uppstår när förnybara produkter och bränslen används i stället för fossila. Resultatet av substitutionen är att motsvarande mängd fossilt kol kan få fortsätta stanna i berggrunden och inte bidra till ökningen av den totala kolmängden i biosfären. EFNS ser stora risker för negativa tendenser i klimatarbetet om fokus uteslutande ligger på skogen som kolsänka och understryker vikten av substitutionseffekten i klimatarbetet.

Det föreslagna ökade kolsänkemålet riskerar kraftigt minskad avverkning, ett bromsat klimatarbete och en bromsad utveckling av skoglig bioekonomi

EFNS delar EU-kommissionens bedömning att en minskad kolsänka i EU måste motverkas. EFNS ställer sig dock kritisk till den föreslagna beräkningsmodellen för medlemsstaternas åtagande. Det föreslagna svenska åtagandet uppgår till 47,3 miljoner CO₂-ekvivalenter till 2030. Enligt beräkningar från skogsindustriernas intresseorganisation kommer detta att kräva en kraftigt minskad avverkning på över 15 %, vilket abrupt skulle bromsa det svenska klimatarbetet och utvecklingen av en skoglig bioekonomi.

Potentialen att öka nettoupptaget av koldioxid och minska utsläppen av växthusgaser inom LULUCF-sektorn varierar kraftigt mellan medlemsstaterna. Den beror på markens naturliga produktionskapacitet och den totala markarealens fördelning mellan olika markanvändningskategorier. EFNS anser att de höjda ambitionsnivåerna fram till 2030 bör ligga på en nivå som är förenlig med medlemsstaternas inhemska klimatpolitiska ram och som gör det möjligt att utveckla bioekonomin i alla medlemsstater.

Import av råvaror med osäkert ursprung måste undvikas

De höjda ambitionsnivåerna inom LULUCF-sektorn får inte leda till att råvaror med osäkert ursprung eller sämre klimatprestanda importeras från länder utanför EU. Detta skulle kunna innebära att de åtgärder som vidtas för att förbättra nettosänkan inom LULUCF-sektorn inte leder till några verkliga förbättringar för klimatet globalt. Det behövs ett bredare systemperspektiv för att ta ett helhetsgrepp på hur koldioxidbindning i skog, produktanvändning och bioenergi från skogen kan bidra till att minska klimatpåverkan.

En gemensam marksektor riskerar fortsatt stora utsläpp från jordbruket

Att utvidga LULUCF-förordningen till en gemensam sektor för jordbruk och skogsbruk (AFOLU) medför en risk för att trycket på att minska utsläppen inom jordbrukssektorn minskar och att skogsrika länder med stort nettoupptag i skogen kommer att behöva "kompensera" för utsläppen i länder med en stor jordbrukssektor.

Övervakning och rapportering bör inte utvidgas till politikområden som regleras i annan lagstiftning

Kommissionens förslag att LULUCF-rapporteringen ska innehålla information om bevarandet av kol i kolrika jordar, områden med stor biologisk mångfald, återställda jordar och mark som riskerar naturliga störningar förbättrar inte kvaliteten på rapporteringen av växthusgaser inom LULUCF-sektorn. Sådan rapportering bör ligga kvar inom lagstiftning som styr biodiversitet, inte inom lagstiftning kring kolflöden. EFNS anser att LULUCF-förordningen inte bör utvidgas till att omfatta övervakning och rapportering inom andra politikområden som regleras i annan lagstiftning.

Antaget av Europaforum Norra Sverige den 25 mars 2022

Glenn Nordlund (S)
Ordförande EFNS
Region Västernorrland

Jonny Lundin (C)
Region Västernorrland

Erik Lövgren (S)
Kommunförbundet
Västernorrland

Åsa Ågren Wikström (M)
Vice ordförande EFNS
Region Västerbotten

Rickard Carstedt (S)
Region Västerbotten

Ann Åström (S)
Region Västerbotten

Nils-Olov Lindfors (C)
Region Norrbotten

Britta Flinkfeldt (S)
Norrbottens Kommuner

Anders Josefsson (M)
Norrbottens Kommuner

Elise Ryder Wikén (M)
Region Jämtland Härjedalen

Robert Uitto (S)
Region Jämtland Härjedalen

Jonas Andersson (S)
Kommunerna i Jämtlands län

Daniel Danielsson (C)
Kommunerna i Jämtlands län